

Ik heb op mijn biologisch melkveebedrijf diverse percelen grond met een beheersregime. Sommige stukken vallen al 16 jaar onder zo'n regime en de opbrengst en kwaliteit van de zode is zeer slecht. Ik overweeg om wat percelen weer in de normale biologische productie mee te laten lopen. Hoe kun je het bodemleven en dus de productie het beste en het snelste weer op peil krijgen?

Antwoord :

Een goed en snel resultaat van aangepast beheer hangt af van de uitgangssituatie en wat u wilt bereiken. Indien er nu nog steeds engels raaigras en klaver aanwezig zijn, is intensiever beheer (bemesten indien nodig en vaker beweiden en maaien) in het voordeel van deze goede soorten. U kunt daarmee een verschuiving in de soortensamenstelling teweeg brengen, maar dit zal niet snel zijn.

Wilt u snel weer een productieve zode, maar heeft u nu een grasmat met veel ongewenste soorten en een lage bodemvruchtbaarheid, dan is herinzaai en bemesting (met name P en K) nodig. Alleen bemesting en doorzaai van klaver en engels raaigras is ook te overwegen, maar de slagingskans van doorzaai is zeker niet gegarandeerd. Alleen bij goede vestiging van mn engels raaigras worden ongewenste soorten onderdrukt.

Als u voor herinzaai kiest en de oude zode niet te diep ploegt, dan blijft de opgebouwde organische stof en bodemleven binnen het bereik van de nieuwe zode. Als de nieuwe zode zich goed kan vestigen en dicht genoeg is (door zaaidichtheid, maar ook door het intensievere management), hoeft u ook geen negatieve effecten van de aanwezige zaadbanks te ervaren. Nadeel van deze methode kan zijn dat de vestiging van klaver onvoldoende is, omdat door de vrijkomende stikstof (door mineralisatie van de oude zode) de grassen te sterke concurrenten zijn. Wilt u een goede vestiging van klaver, dan is het te overwegen om het eerste seizoen de vrijkomende stikstof te benutten voor een graan als tussengewas. Snijmaïs als tussengewas wordt waarschijnlijk te moeilijk vanwege de onkruiddruk.

Deze vraag is beantwoord op: 6-9-2006